

BASES DE COMUNICACIÓ I ÈTICA

Dades generals

- **Descripció:** L'assignatura Bases de Comunicació i Ètica té com a objectius la potenciació de les habilitats de la comunicació verbal i no verbal amb el pacient, la família i l'entorn sanitari i la integració de l'ètica i els valors professionals de la fisioteràpia en la pràctica professional.
- **Crèdits ECTS:** 6 Bàsica
- **Idioma principal de les classes:** Català / Castellà
- **S'utilitza oralment la llengua anglesa en l'assignatura:** 5%
- **S'utilitzen documents en llengua anglesa:** 35%
- **Durada:** Anual
- **Curs:** 1r
- **Professorat:** Mireia Salvador Lluesma

Competències

Competències Específiques

A8- Analitzar la teoria de la comunicació i de les habilitats interpersonals.

A12- Identificar els canvis estructurals, fisiològics, funcionals i de conducta que es produeixen com a conseqüència de la intervenció de la fisioteràpia.

A25- Valorar l'estat funcional del pacient, considerar els aspectes físics, psicològics i socials per això s'ha de: a) rebre el pacient, recollir i valorar les dades subjectives manifestades pel pacient i / o les persones significatives del seu entorn; b) aplicar els procediments adequats de valoració en fisioteràpia, la qual cosa inclou executar les proves elèctriques i manuals destinades a determinar el grau d'afectació de la innervació i de la força muscular, les proves per determinar les capacitats funcionals, l'amplitud del moviment articular i les mesures de la capacitat vital; c) identificar les dades i descriure les alteracions, limitacions funcionals i discapacitats trobades reals i potencials, d) registrar de forma sistemàtica les dades significatives de la informació recollida i expressar-de forma correcta en la història clínica de fisioteràpia.

A32- Intervenir en els àmbits de promoció de la salut i prevenció de la malaltia. Això inclou, entre altres, identificar els factors socials i econòmics que influeixen en la salut i en l'atenció a la salut, dissenyar i realitzar activitats de prevenció de la malaltia i promoció de la salut, assessorar en l'elaboració i execució sobre polítiques d'atenció i educació en l'àmbit de la fisioteràpia, identificar riscos i factors de risc, avaluar i seleccionar els usuaris que poden beneficiar-se de les mesures preventives, proporcionar educació sanitària a la població en els diversos àmbits: familiar, escolar, esportiu, laboral i d'oci, planificar, establir i aplicar exercicis, postures i activitats en programes de prevenció de la salut, col·laborar amb els serveis dedicats al desenvolupament de la salut i ser un agent de salut, participar en els programes educació maternal, pediàtrica, geriàtrica, escolar, laboral, esportiva, de l'adolescent, sexual i d'educació especial, assessorar en programes d'educació per a la salut, dissenyar i ensenyar els diferents mitjans de prevenció de les alteracions funcionals, de control per mitjans físics del dolor i, específicament, en relació amb la higiene postural, les situacions de pèrdua de mobilitat i les fases agudes àlgids i aconsellar sobre tot això.

Resultats d'aprenentatge

1. Raonar les possibles dificultats en la relació amb el pacient.
2. Iniciar-se en el camp de la relació fisioterapeuta-pacient, incorporant coneixements de comunicació interpersonal i d'empatia.
3. Significar el paper del fisioterapeuta i sanitaris en general, com a "persones comprensives" dels pacients i dels seus problemes.
4. Desenvolupar la necessitat de comunicar i les capacitats d'atenció i concentració necessàries per entendre els missatges del pacient.
5. Exercitar el silenci, com una eina útil per lluitar contra les interpretacions precipitades, els prejudicis i el desig de donar consol immediat.
6. Prendre consciència per no imposar al pacient que hauria de pensar o no pensar i que hauria de sentir o no sentir.

Continguts

ÈTICA

1. Conceptes bàsics i fonaments històrics
2. Principis i valors professionals
3. Conflictes i responsabilitats professionals
4. Situacions especials i sensibilitat professional
5. Equitat i recursos sanitaris
6. Àmbit assistencial i clínic
7. Altres entorns assistencials
8. Associacionisme. Codi deontològic de la fisioteràpia

COMUNICACIÓ

1. Fonaments de la comunicació
2. Pacient i entorn
3. Entrevista clínica
4. L'informe clínic
5. Consentiment informat

Activitats

Tipus d'activitat	Hores amb professor	Hores sense professor	Total
Classes magistrals	26	38	64
Seminaris	12	20	32
Classes Pràctiques	15	24	39
Treballs	0	10	10
Proves d'avaluació	5	0	5
Total	58	92	150

Tipus d'activitat

Classes magistrals
Seminaris
Classes pràctiques
Treballs
Proves d'avaluació

Les dades que apareixen a la taula de planificació són de caràcter orientatiu, considerant l'heterogeneïtat de l'alumnat.

Avaluació i qualificació

Activitats d'avaluació

Activitat d'avaluació	Competència	Descripció de l'activitat	%
Proves escrites	A8	Es realitzaran dos exàmens: Primer examen (gener) constarà de preguntes tipus test i pregunta oberta de la part d'ètica i segon examen (juny) preguntes tipus test de la part de comunicació	70%
	A12		
	A25		
	A32		
Exercicis	A8	S'avaluarà la participació i el treball dels exercicis realitzats a l'aula i entregats via Moodle a la tasca corresponent (Ètica i comunicació)	30%
	A12		
	A25		
	A32		

Qualificació

AVALUACIÓ CONTÍNUA:

- L'assistència a classe no és obligatòria, tot i així es valorarà positivament la participació a les classes tant a l'aula ordinària com a les pràctiques on es realitzaran activitats avaluadores.

- Es realitzaran dos exàmens: Primer examen (gener) constarà de preguntes tipus test i pregunta oberta de la part d'ètica i segon examen (juny) preguntes tipus test de la part de comunicació. Les preguntes tipus test seran amb 4 opcions de resposta amb una sola resposta correcta. Cada resposta correcta sumará 1 punt, cada resposta errònia restará 0.33 punts i la pregunta no contestada ni sumará ni restará.

- Per poder-se presentar a l'examen d'avaluació contínua, les activitats avaluadores (exercicis) realitzats a classe i al moodle, ha d'estar aprovat amb una nota igual o superior a 5. Sinó, haurà d'anar directament a examen final.

- Per aprovar l'assignatura cal que totes les parts, activitats avaluadores (exercicis) i exàmens, estiguin aprovats amb una nota igual o superior a 5, i fer la mitjana corresponent.

AVALUACIÓ FINAL:

- L'alumnat que no hagi superat l'avaluació continuada haurà de presentar-se a l'avaluació final. Ho haurà de fer aquell alumne que no hagi pogut presentar-se a l'examen d'avaluació contínua per no aprovar la part d'Exercicis, o aquells alumnes que hagin suspès l'examen.
- L'Avaluació final consta d'un examen, Ètica i Comunicació, del mateix tipus que en l'avaluació contínua, preguntes test i pregunta oberta de la part d'ètica i preguntes tipus test de la part de comunicació. Cada resposta correcta sumarà 1 punt, cada resposta errònia restarà 0.33 punts i la pregunta no contestada ni sumarà ni restarà.
- En aquesta avaluació final no es tindrà en compte la nota que s'hagi obtingut en l'apartat de participació a l'aula ordinària(exercicis), i per tant la nota de l'examen valdrà el 100% de la nota final. Per aprovar l'assignatura cal que la nota igual o superior a 5, i la nota màxima serà igual a 5.

Criteris específics de la nota No Presentat:

Es considerarà un alumne no presentat aquell que ha realitzat menys del 50% de les activitats d'avaluació continuada o no s'ha presentat a l'avaluació final o a l'avaluació única.

Bibliografia

- Diego Gracia. Fundamentos de bioética, 2ª ed. Ed Triacastella, Madrid, 2007.
ISBN: 978-84-95840-18-9
- Azucena Couceiro. Bioética para clínicos, Ed. Triacastella, Madrid, 1999.
ISBN: 84-921418-9-1
- Adela Cortina. Ética mínima, 13ª ed. Ed. Tecnos, Madrid, 2008.
ISBN: 978-84-309-4714-0
- Aristotelis. Ética a Nicómaco, 5ª ed. Alianza editorial, Madrid, 2007.
ISBN: 978-84-206-3928-4
- Francesc Abel. Bioética: Orígenes, presente y futuro. Fundacion Mapfre, Madrid, 2008.
ISBN: 9788498440447
- Lino Ciccone. Bioética: Historia, Principios, Cuestiones. Ed. Palabra, Madrid, 2005.
ISBN: 84-8239-899-7
- James Childress y TOM Beauchamp. Principios de ética biomédica. Ed. Masson, Barcelona, 2005.
ISBN: 9788445804803
- David Thomasma Y Thomasine Kushner. De la vida en la muerte: ciencia y bioética. Ed. Cambridge University Press España, 1999.
ISBN: 9788483230732
- Armando Garduño. Bioética: temas de pediatría. Ed. McGrawHill / Interamericana, 2001. ISBN: 978-970-10-3229-9
- Baptiste S, Solomon P. Developingcommunicationskills. In: Baptiste S, Letts L, editores. Innovations in RehabilitationSciencesEducation: preparingleaders for thefuture: Springer Berlin Heidelberg; 2005. p. 135-145.
- Borrell y Carrió F. Manual de entrevista clínica: para la atención primaria de salud. Barcelona: Doyma; 1989.
- Borrell y Carrió F. Entrevista clínica: manual de Estrategiasprácticas. Barcelona: SEMFYC, Sociedad Española de Medicina de Familia y Comunitaria; 2004.

Clèries X editor. La comunicació. Una competencia esencial para los profesionales de la salud. Barcelona: Masson; 2006.

Complementaria

French S, Sim J. Fisioterapia, un enfoque psicosocial. Madrid: McGraw-Hill Interamericana; 2006.

García Pérez, R.; Gallego, T.; Rebollo, J. (2007). Bases teóricas y Fundamentos de la Fisioterapia. Madrid: Editorial Médica Panamericana.

Gómez Sancho M. el Hombre y el Médico ante la Muerte. Madrid: Arán, 2006.

Gómez Tomillo M, López-Ibor JJ, Gutiérrez Fuentes JA. Aspectos médicos y jurídicos del dolor, la enfermedad terminal y la eutanasia. Madrid: Unión Editorial, 2008

Guía. Recomendaciones éticas para las prácticas clínicas. Comisión de bioética del Consejo Estatal de Estudiantes de Medicina (CEEM), 2011.

Herranz G. Retracción de artículos en bioética: propuesta de un caso paradigmático. CuadBioet 2011; XXII (2ª): 151-167.

Kurtz SM, Silverman J, Draper J. Teaching and learning communication skills in medicine. 2nd ed. Abingdon, Oxon: Radcliffe; 2005.

Maitland G, Hengeveld E, Banks K, English K. Maitland. Manipulación vertebral. 7ª ed. Madrid: Elsevier; 2005.

Navarro-Valls, R. y Martínez-Torrón, J.: Conflictos entre conciencia y Ley. Las objeciones de conciencia. 2ª Edición. Iustel 2012

Ortiz-Barreda G, Vives-Cases C. Violencia contra las mujeres: el papel del sector salud en la legislación internacional. GacSanit 2012. Doi:10.1016/j.gaceta. 2011.09.027.

Petty N, Moore AP. Exploración y Evaluación neuromusculo esquelética. Madrid: McGraw-Hill • Interamericana; 2003.

Silverman J, Kurtz S, Draper J. Skills for Communicating with patients. 2nd ed. Abingdon, Oxon: Radcliffe; 2005

Assignatures recomanades

- Bases de la documentació i educació
- Fonaments de la fisioteràpia
- Valoració de la fisioteràpia